

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

в січні–червні 2018 року

НАСЕЛЕННЯ

Чисельність **наявного населення** в області, за оцінкою, на 1 червня 2018р. становила 1014,5 тис. осіб. Упродовж січня–травня 2018р. кількість жителів Чернігівщини зменшилася на 5625 осіб.

Порівняно із січнем–травнем 2017р. обсяг природного скорочення збільшився на 68 осіб.

Упродовж січня–травня 2018р. народилося 2867 малюків. Кількість померлих склала 8411 осіб.

РИНОК ПРАЦІ

За даними державної служби зайнятості, **кількість зареєстрованих безробітних** на кінець червня 2018р. становила 11,4 тис. осіб, з них допомогу по безробіттю отримували 78,9%.

Більше половини (57,1%) від загальної кількості безробітних становили жінки.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому в області на кінець червня 2018р. становив 1,9% населення працездатного віку, у сільській місцевості – 2,2%, у міських поселеннях – 1,8%.

Середньооблікова кількість безробітних, які отримували допомогу у зв'язку з безробіттям упродовж червня 2018р., становила 8,4 тис. осіб. Середній розмір допомоги з безробіття складав 2401 грн, що дорівнює 64,5% законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (3723 грн).

Кількість вакансій, заявлених роботодавцями до державної служби зайнятості, упродовж червня 2018р. зменшилася на 8,6% й на кінець місяця становила 1,7 тис.

За професійними групами найбільша кількість вакансій на кінець червня 2018р. спостерігалася серед кваліфікованих робітників з інструментом (21,6% від загальної кількості заявлених вакансій), робітників з обслуговування, експлуатації та контролювання за роботою технологічного устаткування, складання устаткування та машин (18,6%), а найменша – серед кваліфікованих робітників сільського та лісового господарств, риборозведення та рибальства (1,4%), технічних службовців (2,9%).

Навантаження зареєстрованих безробітних збільшилося й на кінець червня 2018р. становило 7 осіб на одну вакансію.

ДОХОДИ НАСЕЛЕННЯ

У січні–травні 2018р. **середньомісячна номінальна заробітна плата** штатних працівників підприємств, установ та організацій (з кількістю працюючих 10 осіб і більше) порівняно із січнем–травнем 2017р. зросла на 25,8% й становила 6475 грн.

До видів економічної діяльності з найвищим рівнем оплати праці відносилися: державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування, фінансова та страхова діяльність, складське господарство та допоміжна діяльність у сфері транспорту, а серед промислових видів діяльності – добувна промисловість і розроблення кар'єрів, виготовлення виробів із деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність, де заробітна плата перевищила середній показник в економіці області в 1,6–1,3 раза.

Найнижчий рівень заробітної плати спостерігався у виробництві коксу та продуктів нафтоперероблення, у сфері творчості, мистецтва та розваг, у тимчасовому розміщуванні й організації харчування й не перевищував 70,5% середнього показника в області.

Індекс реальної заробітної плати в січні–травні 2018р. порівняно з відповідним періодом 2017р. становив 110,8%.

Загальна сума **заборгованості з виплати заробітної плати** впродовж січня–травня 2018р. зросла на 7,4 млн.грн (в 1,7 раза) та на 1 червня 2018р. становила 17,4 млн.грн, що дорівнює 1,3% від фонду оплати праці, нарахованого за травень 2018р.

Борги працівникам економічно активних підприємств становили 12,2 млн.грн. Їхні розміри збільшилися впродовж січня–травня 2018р. на 6,2 млн.грн (у 2 рази). Найбільша заборгованість серед економічно активних підприємств спостерігалася в промисловості – 5,4 млн.грн (43,9% загальної суми).

Кількість працівників економічно активних підприємств, які вчасно не отримали заробітну плату на 1 червня 2018р. становила 1,2 тис. осіб (0,7% від середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області).

Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 9920 грн, що на 41,8% більше від середньої заробітної плати, нарахованої за травень 2018р.

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ

У січні–травні 2018р. призначено **субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг** 44,1 тис. домогосподарств, з них у міських поселеннях – 17,1 тис., у сільській місцевості – 27 тис.

Сума призначених субсидій в січні–травні 2018р. становила 23,4 млн.грн, з неї в міських поселеннях – 18,1 млн.грн, у сільській місцевості – 5,3 млн.грн.

Середній розмір призначеної субсидії на одне домогосподарство в травні 2018р. становив 196,3 грн (у травні 2017р. – 244 грн).

Крім того, у січні–травні 2018р. 31 тис. домогосподарств області було призначено **субсидії готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива**, з них у міських поселеннях – 5,3 тис., у сільській місцевості – 25,7 тис.

Середній розмір призначеної в травні 2018р. субсидії цього виду на одне домогосподарство становив 3105,1 грн (у травні 2017р. – 2867,3 грн).

У січні–травні 2018р. сума субсидій готівкою, отриманих домогосподарствами на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, становила 48,6 млн.грн.

У січні–травні 2018р. населенням області сплачено за житлово-комунальні послуги 862,4 млн.грн, що становить 77,9% нарахованих за цей період сум. За постачання електричної енергії сплачено 273 млн.грн.

На кінець травня 2018р. заборгованість населення зі сплати за постачання природного газу становила 290,4 млн.грн, за централізоване опалення та постачання гарячої води – 152,4 млн.грн, за утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 40,3 млн.грн, за централізоване постачання холодної води та водовідведення – 17,5 млн.грн, за вивезення побутових відходів – 3,9 млн.грн, за постачання електричної енергії – 55,1 млн.грн.

ПРАВОПОРУШЕННЯ

За повідомленням прокуратури, у січні–червні 2018р. обліковано 7653 кримінальні правопорушення (злочини, виявлені органами Національної поліції, органами прокуратури, органами, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, органами Національного антикорупційного бюро та органами безпеки). Із загального числа зафіксованих правоохоронними органами кримінальних проявів 29,1% – тяжкі та особливо тяжкі.

У січні–червні 2018р. обліковано очевидних умисних убивств і замахів на вбивство – 27, умисних тяжких тілесних ушкоджень – 30, зґвалтувань (та замахів) – 5.

Кількість випадків крадіжок становила 3565, шахрайств – 455, грабежів – 89, розбоїв – 16, хабарництва – 33.

У загальній кількості злочинів 56,8% становили злочини проти власності, 14,5% – проти життя та здоров'я особи, 4,9% – проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та злочини проти журналістів, 4% – у сфері обігу наркотичних

засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення.

Правоохоронними органами за цей період виявлено 21 особу, яка скоїла злочин у складі 6 організованих груп; закінчено 6 кримінальних проваджень про кримінальні правопорушення, учинені організованими групами.

Кількість потерпілих від злочинів у січні–червні 2018р. становила 4177 осіб, із числа яких 1607 – жінки, 274 – особи похилого віку та з інвалідністю 1 і 2 груп, 48 – неповнолітні та 26 – діти до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (61,9%) – від крадіжок та грабежів, серед яких 36,5% – жінки. У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, на території області постраждали 179 осіб.

Усього внаслідок злочинних діянь загинуло 86 осіб, із числа яких 31,4% – у дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, 23,3% – умисно вбито та 14% – у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень.

Кількість виявлених осіб, які вчинили злочини, становила 1345, з них жінок – 159 (11,8%). У загальній кількості виявлених осіб, які вчинили злочини, 27,5% раніше вже ставали на злочинний шлях (з них 75,1% мали незняту або непогашену судимість), 13,6% знаходилися в стані алкогольного сп'яніння, 6,4% вчинили злочин у групі. Питома вага працездатних осіб, підозрюваних у скоєнні злочинів, які на момент учинення злочину не працювали й не навчалися, становила 66,2%, безробітних – 7,1%.

СПОЖИВЧІ ЦІНИ

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) у січні–червні 2018р. в області становив 103,9%, в Україні – 104,4%.

Найбільше (на 19,5% та 14,2% відповідно) подорожчали овочі, риба та продукти з риби, на 7,3–8,6% – кисломолочна продукція, фрукти та хліб; на 1,5–6% – сметана, макаронні вироби, м'ясо та м'ясопродукти, масло, безалкогольні напої. Водночас яйця знизилися в ціні на 26,7%, крупи гречані – на 21,4%, сало – на 20,1%, молоко – на 10,6%, цукор – на 5,9%, сири – на 4,5%.

Ціни (тарифи) на утримання будинків та прибудинкових територій підвищилися на 14,8%, каналізацію – на 6,8%, на холодну воду – знизилися на 10,1%.

Поштові послуги стали дорожчими на 25%, місцевий телефонний зв'язок – на 12,9%, мобільний – на 8,8%, вартість користування Інтернетом зросла на 9,9%.

У сфері освіти ціни збільшилися на 13%, у сфері охорони здоров'я – на 5%, у сфері транспорту – на 2,8%.

ПРОМИСЛОВІСТЬ

За підсумками січня–червня 2018р. порівняно з відповідним періодом минулого року випуск промислової продукції становив 94,3%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** обсяги промислового виробництва склали 99,9%, а в **переробній промисловості** – 90,7%.

На підприємствах із виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів обсяг промислової продукції порівняно із січнем–червнем 2017р. склав 85,6%. Зменшилося виробництво сиру свіжого неферментованого (недозрілого і невитриманого; уключаючи сир із молочної сироватки та кисломолочного сиру) – на 1,2%, хліба та виробів хлібобулочних, нетривалого зберігання – на 8,7%, молока і вершків коагульованих, йогурту, кефіру, сметани та інших ферментованих продуктів – на 11,8%, яловичини і телятини, свіжих чи охолоджених - туш, напівтуш, четвертин необвалених – на 12,4%, виробів ковбасних та подібних продуктів із м'яса, субпродуктів чи крові тварин та подібних виробів і харчових продуктів на їхній основі (крім виробів ковбасних з печінки та страв готових) – на 26,9%, свинини свіжої чи охолодженої – туш, напівтуш (уключаючи оброблених сіллю чи консервантами для тимчасового зберігання) – на 30,4%, олії соняшnikової нерафінованої та її фракцій (крім хімічно модифікованих) – на 44,4%. Водночас зросло виробництво борошна з культур зернових інших (крім борошна пшеничного чи пшенично-житнього) (на 91,3%), молока та вершків незгущених й без додання цукру чи інших підсолоджувальних речовин жирністю більше 1%, але не більше 6%, у первинних пакуваннях об'ємом нетто не більше 2 л (на 25,1%), йогурту рідкого та сквашеного молока ароматизованих (молока і вершків коагульованих, йогурту, кефіру, сметани та інших ферментованих продуктів, ароматизованих або з доданням фруктів, горіхів або какао) (на 22,7%), сиру тертого, порошкового, голубого та іншого неплавленого (крім свіжого сиру, сиру із молочної сироватки та кисломолочного сиру) (на 16,3%), вершкового масла жирністю не більше 85% (на 11,9%), борошна пшеничного чи пшенично-житнього (на 11,3%), вод з додаванням цукру і речовин підсолоджувальних чи ароматизуючих інших, тобто напоїв безалкогольних типу лимонаду, оранжаду (уключаючи мінеральні й газовані) (на 0,8%).

У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів обсяг промислової продукції порівняно із січнем–червнем 2017р. склав 99,3%, на підприємствах із виготовлення виробів з деревини, виробництва паперу та поліграфічної діяльності – 114,8%, у виробництві хімічних речовин і хімічної продукції – 96,5%, у виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – 84%, у металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування, – 107,2%, у машинобудуванні – 84,9%.

У постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря в січні–червні 2018р. порівняно з відповідним періодом минулого року промислове виробництво склало 104,7%.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Індекс сільськогосподарської продукції в січні–червні 2018р., за розрахунками, становив 98,2% до січня–червня 2017р. У сільськогосподарських підприємствах він був 99,5%, а в господарствах населення – 97%.

Індекс обсягу виробництва продукції рослинництва за січень–червень 2018р. порівняно з відповідним періодом 2017р. становив 99,7%, у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – 90,4%, господарствах населення – 114,2%.

Станом на 1 липня поточного року всіма категоріями господарств зібрано 5,5 тис.ц овочів відкритого ґрунту (на 7,5% більше, ніж рік тому) та 23,4 тис.ц плодів та ягід (на 14,7% більше).

Індекс виробництва продукції тваринництва за січень–червень 2018р. до січня–червня 2017р. становив 98,1%, у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – 100,0%, господарствах населення – 96,5%.

За розрахунками, на 1 липня 2018р. загальна кількість великої рогатої худоби налічувала 198,6 тис. голів (на 2,7% менше 1 липня 2017р.), у т.ч. корів – 106,8 тис. (на 5,3% менше); свиней – 167,5 тис. (на 2,3% менше), овець і кіз – 42,7 тис. (на 7,6% менше), птиці всіх видів – 4930,7 тис. голів (на 3,6% більше).

У господарствах населення утримувалося 43,1% загальної кількості великої рогатої худоби, у т.ч. корів – 55,9%; свиней – 45,7%, овець та кіз – 93,7% та 95,1% птиці свійської.

Господарствами всіх категорій у січні–червні 2018р. реалізовані на забій 21,8 тис.т худоби та птиці (у живій масі), що на 5,6% менше, ніж у січні–червні 2017р., вироблені 269,1 тис.т молока (на 0,3% менше) та 164,7 млн.шт яєць (на 2,5% більше).

Питома вага господарств населення в загальному виробництві м'яса становила 42,2%, молока – 53,3%, яєць – 84,7%.

На 1 липня 2018р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання та переробку зернових культур, були в наявності 261,1 тис.т зерна (на 26,8% менше проти 1 липня 2017р.), у т.ч. 188,3 тис.т кукурудзи, 23,5 тис.т пшениці, 13,6 тис.т ячменю, 19,6 тис.т жита. Насіння соняшнику зберігалось 13 тис.т (на 46,7% менше, ніж рік тому).

БУДІВНИЦТВО

У січні–червні 2018р. підприємства області виконали будівельні роботи на суму 331,1 млн.грн. Індекс будівельної продукції в січні–червні 2018р. становив 93,5% проти січня–червня 2017р. Будівництво будівель зменшилося на 4,7%, у т.ч. житлових будівель – на 12,4%, інженерних споруд – на 13,4%. Проте будівництво нежитлових будівель зросло на 3,7%.

Нове будівництво, реконструкція, розширення та технічне переоснащення склали 73,5% від загального обсягу виконаних будівельних робіт, капітальний і поточний ремонт – 15,5% та 11% відповідно

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

У січні–травні 2018р. експорт товарів становив 304,8 млн.дол. США, імпорт – 205,7 млн.дол. США. Порівняно із січнем–травнем 2017р. експорт збільшився на 38,5%, імпорт – на 20%. Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі товарами склало 99,1 млн.дол. США (у січні–травні 2017р. також позитивне – 48,7 млн.дол.).

Зовнішньоторговельні операції проводилися з партнерами 119 країн світу (з них 28 країн ЄС).

Обсяг експорту товарів до країн Європейського Союзу становив 110,9 млн.дол. США, або 36,4% від загального обсягу експорту товарів (у січні–травні 2017р. – 72,6 млн.дол. США, або 33%), та збільшився проти січня–травня 2017р. на 52,8%.

Серед країн ЄС найвагоміші експортні поставки здійснювалися до Нідерландів, Іспанії, Італії, Румунії, Польщі.

Серед інших країн найбільше експортувалися товари до Єгипту, Російської Федерації, Туреччини, Білорусі, Китаю, Грузії, Ізраїлю, Ірану, Ісламської Республіки, Тунісу, Лівії.

Порівняно із січнем–травнем 2017р. зросли поставки товарів до всіх найбільших експортерів, а саме Лівії (у 9,5 раза), Тунісу та Нідерландів (у 3,8 раза до кожної), Китаю (у 3,7 раза), Грузії (у 2,3 раза), Іспанії (в 1,8 раза), Єгипту (в 1,7 раза), Туреччини (в 1,5 раза), Білорусі (на 45%), Польщі (на 43,3%), Ірану, Ісламської Республіки (на 40,2%), Румунії (на 33,2%), Італії (на 29,2%), Ізраїлю (на 13,9%), Російської Федерації (на 10,8%).

У загальному обсязі експорту товарів порівняно із січнем–травнем 2017р. збільшилася частка зернових культур, деревини й виробів із деревини. Натомість зменшилася частка насіння і плодів олійних рослин, машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання, паперу та картону, готових харчових продуктів, текстильних матеріалів та текстильних виробів, жирів та олій тваринного або рослинного походження, взуття.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 100,9 млн.дол. США, або 49,1% загального обсягу (у січні–травні 2017р. – 65,6 млн.дол., або 38,3%), та збільшився проти січня–травня 2017р. в 1,5 раза.

Найвагоміші імпорتنі поставки товарів серед країн ЄС здійснювалися з Німеччини, Литви, Італії, Польщі, Нідерландів, Великої Британії, Австрії.

Серед інших країн світу найбільші імпорتنі надходження були з Білорусі, Російської Федерації, Китаю, Бразилії, США.

Порівняно із січнем–травнем 2017р. збільшився імпорт товарів із Литви (у 7,4 раза), Німеччини (в 1,8 раза), Великої Британії (на 35,7%), Австрії (на 27,2%), Білорусі (на 24%), Італії (на 19,7%), Нідерландів (на 8,6%), Польщі (на 6,3%), Російської Федерації (на 3,2%); зменшився – з Китаю (на 19,2%), США (на 17,1%), Бразилії (на 1%).

У загальному обсязі імпорту товарів збільшилася частка машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання, продукції хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості, мінеральних продуктів, шкур необроблених, шкіри вичиненої. Зменшилася частка готових харчових продуктів, текстильних матеріалів та текстильних виробів, зернових культур, полімерних матеріалів, пластмас та виробів із них, паперу та картону, засобів наземного транспорту, крім залізничного, недорогоцінних металів та виробів із них.

ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ

Оборот роздрібною торгівлю, який включає дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–червні 2018р. становив 8517,5 млн.грн, що в порівнянних цінах на 5,9% більше від обсягу січня–червня 2017р.

Роздрібний товарооборот підприємств роздрібною торгівлю (юридичних осіб) з початку року становив 5425,4 млн.грн і в порівнянних цінах зріс проти січня–червня 2017р. на 4,4%.

ТРАНСПОРТ

У січні–червні 2018р. вантажооборот підприємств автомобільного транспорту становив 493,7 млн.ткм, або 123,5% від обсягу січня–червня 2017р. Підприємствами автомобільного транспорту **перевезено 703,1 тис.т вантажів**, що становить 103,2% від обсягу січня–червня 2017р.

У січні–червні 2018р. усіма видами транспорту виконано пасажирооборот в обсязі 372,3 млн.пас.км, послугами **пасажирського транспорту** скористалися 42,1 млн пасажирів, що становить, відповідно, 93,6% та 89,8% від обсягу січня–червня 2017р.

Послугами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 20,5 млн пасажирів, що становить 86,3% рівня січня–червня 2017р. Перевезення пасажирів автотранспортом фізичних осіб-підприємців становили 7,6 млн пасажирів (78% рівня січня–червня 2017р.).

Міським електротранспортом перевезено 21,6 млн пасажирів, що становить 93,5% рівня січня–червня 2017р.

Послугами річкового транспорту в січні–червні 2018р. скористалися 8,5 тис. пасажирів, що на 26,9% більше, ніж у січні–червні 2017р.